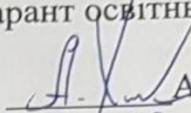

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 А.О. Харенко
« 31 » 08 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСИ

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 075 «Маркетинг»

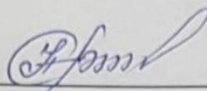
Освітня програма: Маркетинг

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг». – Умань: Уманський НУС, 2021. – 19 с.

Розробники: Пташник Світлана Андріївна, ст. викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н.

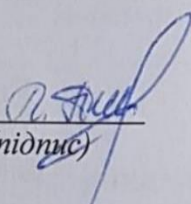

(підпис)

Пташник С.А.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

Завідувач кафедри

(підпис)

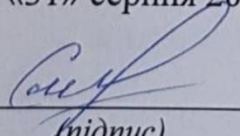
О.Т. Прокопчук
(ініціали, прізвище)

«30» серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1.

Голова

(підпис)

(Л.В. Смолій)
(ініціали, прізвище)

« 31 » 08 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 075 «Маркетинг»	Рік підготовки:	
Змістових модулів –3		2-й	3-й
Загальна кількість годин: 150		Семестр	
		4-й	6 –й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –6 год самостійної роботи студента – 4 год	Освітній-рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Маркетинг»	20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	138 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Фінанси» – формування у майбутніх фахівців сучасної системи знань з теорії і практики для прийняття ефективних рішень у різних галузях фінансової сфери.

Завдання навчальної дисципліни:

- набуття знання щодо поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку;
- оволодіти структурою державного бюджету, його призначенням та роллю в суспільстві.
- виокремити особливості функціонування фінансової системи держави та механізму взаємодії її сфер і ланок.
- ознайомитися з основами організації податкової політики держави.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» є фінансові відносини суб'єктів ринку, що виникають у процесі фінансової діяльності

Вивчення дисципліни поглиблює та конкретизує знання студентів, здобуті в процесі вивчення дисципліни «Мікроекономіка», «Макроекономіка», з акцентом на особливості функціонування фінансової системи держави та механізму взаємодії її сфер і ланок. Глибоке вивчення навчальної дисципліни сприяє опануванню наступних компонентів освітньої програми, яким вона передуює: «Економіка підприємства», «Економічний аналіз», – з акцентом на поглиблення уміння формувати, узагальнювати та аналізувати інформацію про діяльність фінансових установ.

Компетентності:

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

Програмні результати навчання:

Р 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ФІНАНСІВ.

Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку

Економічна природа категорії «фінанси». Форми прояву фінансів. Вихідні фінансові категорії. Фінансові ресурси. Фінансові протиріччя та способи їх збалансування. Характерні ознаки фінансів. Моделі фінансових відносин в суспільстві. Функції та роль фінансів.

Тема 2. Фінансовий механізм та фінансова політика.

Фінансова політика, як економічна категорія. Сутність, складові і типи фінансової політики. Фінансовий механізм та його інструменти. Фінансове забезпечення та фінансове регулювання. Управління фінансовим механізмом. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики. Фінансове право. Фінансове планування. Організація здійснення фінансової політики. Фінансовий контроль.

Тема 3. Фінансова система.

Структурна будова та засади функціонування фінансової системи. Внутрішня і зовнішня структура фінансової системи. Організаційна структура фінансової системи. Органи управління фінансовою системою та фінансові інституції, що входять до її складу, їх призначення та функції. Роль та специфічні ознаки сфер та ланок фінансової системи. Управління фінансовою системою.

Тема 4. Управління фінансами та фінансовий контроль

Сутність управління фінансами. Методи управління фінансами. Поняття фінансового контролю, його форми та види. Методи фінансового контролю.

Тема 5. Сфера публічних фінансів: загальнодержавні і місцеві фінанси

Сутність та функції публічних фінансів. Склад та структура публічних фінансів. Публічні доходи та витрати, їх характеристика. Місцеві фінанси, їх складові.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Тема 6. Державний бюджет, його призначення та роль в суспільстві

Сутність бюджету та державного бюджету, його моделі. Принципи побудови та функції державного бюджету. Бюджетна класифікація, її призначення. Принципи бюджетної системи України. Принцип збалансованості бюджетної системи. Принцип єдності бюджетної системи. Принцип повноти бюджетної системи. Принцип самостійності бюджетної системи.

Тема 7. Доходи і видатки державного бюджету України.

Поняття доходів державного бюджету, їх класифікація. Поняття видатків державного бюджету, їх класифікація. Показники, що характеризують стан бюджету (бюджетна рівновага, бюджетний дефіцит, бюджетний профіцит).

Тема 8. Бюджетна система та бюджетний устрій

Поняття бюджетної системи держави та бюджетного устрою. Бюджетний устрій унітарної та федеративної держави. Складові бюджетної системи України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ, ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

Тема 9. Сутність і види податків

Сутність податків і їх роль у системі доходів державного бюджету. Функції податків, принципи та елементи оподаткування. Класифікація податків та їх характеристика.

Тема 10. Організація податкової системи. Основи організації податкової політики держави

Теоретичні засади побудови податкової системи. Загальнодержавні та місцеві податки в податковій системі України. Зміст і цілі податкової політики держави. Типи податкової політики. Засоби реалізації податкової політики держави

Тема 11. Державний кредит та державний борг.

Сутність державного кредиту як економічної категорії, його форми та види (зовнішній та внутрішній). Державні позики, їх характеристика. Державні гарантії, їх призначення. Державний борг, його види та управління ним.

Тема 12. Соціальний захист.

Поняття соціального захисту, його система в Україні. Поняття державних цільових фондів, їх призначення, шляхи утворення, класифікація. Характеристика фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування

Тема 13. Фінанси підприємств, основи їх організації.

Сутність фінансів підприємств. Фінансові ресурси підприємства. Дохід підприємства, порядок його розподілу. Активи підприємства

Тема 14. Страхування та страховий ринок України

Поняття страхового ризику, страхового захисту, страхового фонду. Економічна сутність страхування, його функції та принципи. Класифікація у страхуванні, її критерії. Страховий ринок України, його основні суб'єкти

Тема 15. Фінансовий ринок, його місце у фінансовій системі України.

Сутність фінансового ринку, його структура. Цінні папери як основний інструмент фінансового ринку. Державне регулювання фінансового ринку України.

Тема 16. Міжнародні фінанси.

Поняття та складові міжнародних фінансів. Характеристика міжнародні фінансові відносини. Міжнародні фінансові інститути.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	Лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ФІНАНСІВ.												
Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку	9	2	2			5	9					9
Тема 2. Фінансовий механізм та фінансова політика.	8	1	2			5	8	1				7
Тема 3. Фінансова система.	8	1	2			5	8					8
Тема 4. Управління фінансами та фінансовий контроль	8	1	2			5	8	1				7
Тема 5. Сфера публічних фінансів: загальнодержавні і місцеві фінанси	8	1	2			5	8					8
Разом за модулем 1	41	6	10			25	41	2				39
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ.												
Тема 6. Державний бюджет, його призначення та роль в суспільстві	20	1	2			17	20					20
Тема 7. Доходи і видатки державного бюджету України	15	1	2			12	15	1	1			13
Тема 8. Бюджетна система та бюджетний устрій	16	2	2			12	16	1	1			14
Разом за модулем 2	51	4	6	-	-	41	51	2	2			47
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ, ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ												
Тема 9. Сутність і види податків.	12	1	4			7	12	2	1			9
Тема 10. Організація податкової системи. Основи організації податкової політики держави.	10	1	4			5	10	1	1			8
Тема 11. Державний кредит та державний борг.	6	1	4			1	6	1				5
Тема 12. Соціальний захист.	6	1	4			1	6					6
Тема 13. Фінанси підприємств, основи їх організації.	8	1	2			5	8					8
Тема 14. Страхування та страховий ринок України.	8	1	2			5	8					8
Тема 15. Фінансовий ринок, його місце у фінансовій системі України.	4	2	2				4					4
Тема 16. Міжнародні фінанси.	4	2	2				4					4
Разом за модуль 3	58	10	24			24	58	4	2			52
Усього годин	150	20	40			90	150	8	4			138

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ФІНАНСІВ.			
1	Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку Економічна природа категорії «фінанси». Форми прояву фінансів. Вихідні фінансові категорії. Фінансові ресурси. Фінансові протиріччя та способи їх збалансування. Характерні ознаки фінансів. Моделі фінансових відносин в суспільстві. Функції та роль фінансів.	2	1
2	Тема 2. Фінансовий механізм та фінансова політика. Фінансова політика, як економічна категорія. Сутність, складові і типи фінансової політики. Фінансовий механізм та його інструменти. Фінансове забезпечення та фінансове регулювання. Управління фінансовим механізмом. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики. Фінансове право. Фінансове планування. Організація здійснення фінансової політики. Фінансовий контроль.	2	-
	Тема 3. Фінансова система. Поняття фінансової системи, її типи, ознаки та принципи її побудови. Внутрішня (структурна) будова фінансової системи. Фінансова система України за організаційною структурою	2	-
3	Тема 4. Управління фінансами та фінансовий контроль Сутність управління фінансами. Методи управління фінансами. Поняття фінансового контролю, його форми та види. Методи фінансового контролю.	2	-
	Тема 5. Сфера публічних фінансів: загальнодержавні і місцеві фінанси Сутність та функції публічних фінансів. Склад та структура публічних фінансів. Публічні доходи та витрати, їх характеристика. Місцеві фінанси, їх складові.	2	1
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ			
4	Тема 6. Державний бюджет, його призначення та роль в суспільстві Сутність бюджету та державного бюджету, його моделі. Принципи побудови та функції державного бюджету. Бюджетна класифікація, її призначення. Принципи бюджетної системи України. Принцип збалансованості бюджетної системи. Принцип єдності бюджетної системи. Принцип повноти бюджетної системи. Принцип самостійності бюджетної системи.	2	1
	Тема 7. Доходи і видатки державного бюджету України. Поняття доходів державного бюджету, їх класифікація. Поняття видатків державного бюджету, їх класифікація. Показники, що характеризують стан бюджету (бюджетна рівновага, бюджетний дефіцит, бюджетний профіцит).	2	1
5.	Тема 8. Бюджетна система та бюджетний устрій Поняття бюджетного бюджетної системи держави та бюджетного устрою. Бюджетний устрій унітарної та федеративної держави. Складові бюджетної системи України.	2	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ, ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ.			
6.	Тема 9. Сутність і види податків Сутність податків і їх роль у системі доходів державного бюджету. Функції податків, принципи та елементи оподаткування. Класифікація податків та їх характеристика.	4	-

	Тема 10. Організація податкової системи. Основи організації податкової політики держави Теоретичні засади побудови податкової системи. Загальнодержавні та місцеві податки в податковій системі України. Зміст і цілі податкової політики держави. Типи податкової політики. Засоби реалізації податкової політики держави	4	-
7.	Тема 11. Державний кредит та державний борг. Сутність державного кредиту як економічної категорії, його форми та види (зовнішній та внутрішній). Державні позики, їх характеристика. Державні гарантії, їх призначення. Державний борг, його види та управління ним.	4	-
	Тема 12. Соціальний захист. Поняття соціального захисту, його система в Україні. Поняття державних цільових фондів, їх призначення, шляхи утворення, класифікація. Характеристика фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування	4	-
8.	Тема 13. Фінанси підприємств, основи їх організації. Сутність фінансів підприємств. Фінансові ресурси підприємства. Дохід підприємства, порядок його розподілу. Активи підприємства	2	-
	Тема 14. Страхування та страховий ринок України Поняття страхового ризику, страхового захисту, страхового фонду. Економічна сутність страхування, його функції та принципи. Класифікація у страхуванні, її критерії. Страховий ринок України, його основні суб'єкти	2	-
9.	Тема 15. Фінансовий ринок, його місце у фінансовій системі України. Сутність фінансового ринку, його структура. Цінні папери як основний інструмент фінансового ринку. Державне регулювання фінансового ринку України.	2	-
10.	Тема 16. Міжнародні фінанси. Поняття та складові міжнародних фінансів. Характеристика міжнародні фінансові відносини. Міжнародні фінансові інститути.	2	-
	Разом	40	4

6. Самостійна робота(денна/заочна форма) *

Самостійна робота студента – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час поза аудиторної навчальної роботи.

Метою самостійної роботи студента є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасної моделі фахівця вищої кваліфікації. Самостійна робота з навчальної дисципліни "Фінанси, гроші та кредит" дозволить забезпечити розширення й поглиблення теоретичних і практичних знань студента; набути уміння застосовувати теоретичні знання при вирішенні конкретних завдань із фінансово-економічної та кредитної сфери; шукати сучасні наукові досягнення і застосовувати їх на практиці.

Основними формами самостійної роботи з навчальної дисципліни для студентів є:

- ☐ опрацювання теоретичних засад прослуханого лекційного матеріалу;
- ☐ вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- ☐ виконання домашніх завдань;
- ☐ підготовка до семінарських та практичних занять;

- ☐ підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- ☐ систематизація вивченого матеріалу навчальної дисципліни перед написанням модулів та іспитом;
- ☐ підготовка реферату/ презентації/есе.

Самостійна робота студента повинна привчати його застосовувати комп'ютерну техніку для аналізу даних та побудови графіків, таблиць і діаграм. Робота над літературними джерелами виробить у студента аналітичне мислення, сформує власний погляд щодо теоретичних і практичних фінансових та грошових проблем, навчить його робити обґрунтовані висновки й пропозиції під час вирішення практичних завдань.

Кожному студенту на вибір пропонується тема. Форму представлення самостійної роботи студент обирає самостійно.

У ході виконання самостійної роботи студент повинен проявити глибоке засвоєння теоретичних основ і проблемних аспектів курсу, повністю розкрити питання, пов'язані з темою. Для студентів, у яких виникають труднощі при складанні змісту роботи або підборі додаткової літератури, викладач проводить індивідуальні консультації.

Якщо студентом не виконані зазначені нижче вимоги до відповідних видів робіт або не була розкрита суть теми, то робота не зараховується і повертається на доопрацювання.

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою частиною навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів.

Метою написання контрольної роботи є закріплення та поглиблення теоретичних знань, набутих студентом у процесі вивчення курсу. Контрольна робота повинна продемонструвати ступінь опанування студентом навчального матеріалу, вміння самостійно осмислити і систематизувати навчальну інформацію, чітко, стисло і логічно викласти матеріал, обґрунтувати власну думку, зробити висновки.

Здобувач виконує контрольну роботу, яка складається з трьох питань. Варіант контрольної роботи обирається у відповідності початкової букви прізвища та останньої цифри залікової книжки студента. Матеріали по виконанню контрольної роботи розписані у методичних вказівках.

Контрольна робота виконується на основі вивчення студентом основної літератури, а також потребує залучення додаткової літератури – публікацій фахових журналів.

Наведені у роботі цифрові дані, цитати, таблиці, якщо вони взяті з першоджерел, мають супроводжуватися посиланнями на ці джерела. Посилання на цитовані джерела мають бути оформлені відповідним чином.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальна теорія фінансів.			
1	Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Історія фінансової науки. 2. Визначні фінансисти світу. 3. Визначні фінансисти України Література: [7, с. 18-28], [17, с. 5-13], [22, с. 3-19], [31, с. 10-19], [32, с. 4-15], мережа Інтернет. 2: Написати біографічну довідку на одного із фінансистів-класиків, з коротким оглядом їх вчення і вкладу в фінансову науку. (У. Петті, А. Сміт, Д. Рікардо, К.Маркс, Д.М. Кейнс, Р. Мальтус тощо).	5	9
2	Тема 2. Фінансовий механізм та фінансова політика. 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Фінансовий механізм. 2. Фінансові системи міжнародних корпорацій. 3. Зв'язок між сферами та ланками фінансової системи. Література: [17, с. 47-74], [22, с. 36-64], [31, с. 29-44], [32, с. 27-44],	5	7

	мережа Інтернет. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Кейнсіанство та некейнсіанство. 2. Мальтузіанство. 3. Моделі фінансових відносин в суспільстві. 4. Фінансовий механізм. 5. Фінансове планування. 6. Кошториси та їх використання. 7. Баланс фінансових ресурсів та витрат території.		
3	Тема 3. Фінансова система 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Фінансові системи зарубіжних країн. 2. Фінансові системи міжнародних корпорацій. 3. Зв'язок між сферами та ланками фінансової системи. Література: [17, с. 23-46], [22, с. 21-34], [31, с. 20-28], [32, с. 16-26], мережа Інтернет. 2: Підготувати повідомлення (короткий реферат) про фінансову систему однієї з країн світу (США, Росія, Японія, Китай та ін.).	5	8
4	Тема 4. Управління фінансами та фінансовий контроль 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Завдання та призначення місцевих фінансових органів. 2. Управління фінансами місцевих органів влади. 3. Організаційна структура Міністерства фінансів. 4. Організаційна структура НБУ. 5. Організаційна структура Державного казначейства України. 6. Структура фінансових органів зарубіжних країн. Література: [7, с. 512-523], [17, с. 112-119], [31, с. 52-60]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Структура системи управління державними фінансами. 2. Завдання та функції державного казначейства. 3. Напрямки реформування Державного казначейства України. 4. Принципи управління фінансами. 5. Структура фінансових органів США. 6. Структура фінансових органів Японії.	5	7
5	Тема 5. Сфера публічних фінансів: загальнодержавні і місцеві фінанси 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Державні доходи. 2. Державні видатки. 3. Державні цільові фонди Література: [7, с. 25-28], [17, с. 112-182], [22, с. 90-103], [31, с. 51-69], [32, с. 60-122], мережа Інтернет. 2: Підготувати повідомлення на тему: 1. Державний бюджет та його фонди. 2. Бюджетна система. 3. Місцеві бюджети.	5	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Бюджетна система України.			
6	Тема 6. Державний бюджет України 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Шляхи покриття бюджетного дефіциту. 2. Бюджетні дефіцити розвинутих країн, їх вплив на економіку країни (на прикладі США). Література: [7, с. 72-93], [8, с. 141-169], [17, с. 119-130], [22, с. 163-180], [31, с. 88-96], [32, с. 73-89], [17], [18]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Державний бюджет, його призначення та роль.	17	20

	2. Доходи державного бюджету. 3. Видатки державного бюджету. 4. Бюджетний дефіцит і методи його оптимізації. 5. Бюджетні трансферти, їх види. 6. Резервний фонд державного бюджету, порядок використання коштів резервного фонду державного бюджету. 7. Вплив бюджетного дефіциту на економіку США. 8. Субсидії, їх призначення та роль.		
7	Тема 7. Доходи і видатки державного бюджету України. 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Зміни в податковому законодавстві, в зв'язку з прийняттям Закону про держбюджет. 2. Податкове законодавство розвинутих країн (на прикладі Франції, США та Японії).	12	13
8	Тема 8. Бюджетна система та бюджетний устрій 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Бюджетний устрій інших країн світу. 2. Характеристика „сильної” і „слабкої” бюджетної політики. Література: [7, с. 29-72], [8], [17, с. 14-18, 119-136], [22, с. 145-162], [31, с. 72-86], [32, с. 60-73]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Сучасні проблеми бюджетного процесу. 2. Фактори впливу на рівень державних видатків. 3. Субсидії в ринковій економіці. 4. Державна фінансова підтримка малого та середнього бізнесу. 5. Кредитування підприємств під державні гарантії в Україні. 6. Законодавче регулювання бюджетного процесу. 7. Напрями реформування бюджетного процесу. 8. Бюджетна політика, її основні завдання та принципи	12	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Податкова система України, державні фінанси.			
9	Тема 9. Сутність і види податків 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Зміни в податковому законодавстві, в зв'язку з прийняттям Закону про держбюджет. 2. Податкове законодавство розвинутих країн (на прикладі Франції, США та Японії). 3. Оподаткування неприбуткових установ. Література: [7, с. 190-283], [11], [20]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Особливості перевірки правильності ПДВ, заявленого платниками до відшкодування з бюджету. 2. Загальнодержавні податки і збори, їх види та призначення. 3. Місцеві податки та збори, їх призначення. 4. Особливості оподаткування діяльності підприємницьких суб'єктів – фізичних осіб. 5. Єдиний податок та групи його платників. 6. Особливості оподаткування неприбуткових організацій. 7. Податок на прибуток. 8. Податок на додану вартість як джерело доходів державного бюджету. 9. Бюджетне відшкодування ПДВ. 10. Порівняння оподаткування доходів громадян в Україні і в США.	7	9
10	Тема 10. Податкова система України 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Податкові системи зарубіжних країн. 2. Податковий кодекс, його підготовка та запровадження.	5	8

	Література: [7, с. 162-189], [8, с. 69-90], [17, с. 136-168], [22, с. 105-140], [42], [31, с. 124-141]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Апарат податкової служби, її роль і функції. 2. Сучасні податкові системи зарубіжних країн. 3. Податкова система України. 4. Облік платників податків.		
11	Тема 11. Державний кредит та державний борг. 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Державні кредити зарубіжних країн. 2. Державні борги зарубіжних країн. Література: [7, с. 524-533], [8, с. 454-466], [17, с. 172-182], [22, с. 219-240], [31, с. 182-205], [32, с. 113-123]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Зовнішній борг та проблеми його обслуговування. 2. Державний кредит. 3. Методи управління державним боргом. 4. Внутрішній державний борг України та джерела його погашення.	1	5
12	Тема 12. Соціальний захист. 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Соціальні гарантії як форма забезпечення достатнього рівня суспільного добробуту. 2. Система соціальних гарантій населенню. 3. Державні соціальні стандарти і нормативи. 4. Державна допомога сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям. 5. Житлові субсидії населенню. 6. Індикація грошових доходів населення. 7. Пільги, допомога на поховання. Література: [7, с. 284-316], [8, с. 271-297]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Соціальні гарантії, їх призначення та види. 2. Державні соціальні стандарти і нормативи. 3. Державна допомога сім'ям з дітьми. 4. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. 5. Житлові субсидії населенню.	1	6
13	Тема 13. Фінанси підприємств, основи їх організації. 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Фінансові служби Міністерства оборони України. 2. Особливості фінансування бюджетних підприємств, які крім основної діяльності займаються госпрозрахунковою діяльністю. Література: [7, с. 436-450], [17, с. 75-101], [22, с. 66-88], [31, с. 206-216], [32, с. 124-158] [33]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Принципи фінансів підприємницьких структур. 2. Фінансове планування підприємницьких структур. 3. Економічна сутність фінансів підприємницьких структур	5	8
14	Тема 14. Страхування та страховий ринок України 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Страхування власності. 2. Страхування будівель. 3. Страхування тварин. 4. Страхування автомобілів. Література: [17, с. 107-112], [22, с. 250-259], [31, с. 223-230], [32, с. 174-185]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Страхування майна юридичних осіб. 2. Ринок майнового страхування в Україні.	5	8

	3. Майнове страхування в країнах Євросоюзу. 4. Міжнародна система страхування. 5. Страхування життя. 6. Пенсійне страхування.		
15	Тема 15. Фінансовий ринок, його місце у фінансовій системі України. 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Світові фінансові ринки. 2. Фінансові ринки зарубіжних країн. Література: [17, с. 207-233], [22, с. 203-253], [31, с. 243-259], [32, с. 261-283]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Факторинг. 2. Лізинг та його застосування. 3. Хеджування на фінансовому ринку. 4. Нові світові фінансові ринки.		4
16	Тема 16. Міжнародні фінанси. 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Діяльність України в сфері міжнародних фінансових відносин. 2. Організація Об'єднаних Націй. 3. Європейський Союз. 4. ОПЕК. Література: [17, с. 183-206], [22, с. 288-301], [31, с. 260-282], [32, с. 285-297]. 2: Підготувати реферати на тему: 1. Міжнародні фінансові організації. 2. Міжнародні фінансові інституції. 3. Історія створення та сучасні реалії діяльності ООН. 4. Світова організація торгівлі та інтеграція до неї України.		4

** студенти заочної форми навчання окрім перерахованих за темами питань для самостійної роботи розглядають і лекційні питання, що розглядаються лише студентами денної форми навчання (матеріали знаходяться в системі дистанційного навчання Moodle за адресою <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=154>).*

7. Методи навчання

Протягом вивчення дисципліни передбачено використання таких методів навчання за джерелом знань:

- словесні: розповідь та пояснення під час проведення лекційних занять; бесіда, інструкції та пояснення – на практичних заняттях;
- наочні: ілюстрування та демонстрування практичних прикладів, рисунків, формул з використанням технічних засобів навчання під час викладу навчального матеріалу на лекційних та практичних заняттях;
- практичні методи: виконання студентами індивідуальних практичних завдань;
- евристичні (пошукові): під час виконання студентами індивідуальних науково-дослідних завдань;
- самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. Матеріали курсу «Фінанси» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=154>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

8. Методи контролю

Для забезпечення перевірки засвоєних студентами знань. Сформованих умінь і навичок передбачено застосування таких методів контролю:

- усного контролю – при проведенні опитувань студентів під час практичних занять,

здачі індивідуальних практичних завдань, та захисті контрольних робіт студентами заочної форми навчання;

– письмово контролю – при написанні комплексних поточних контрольних робіт (ПМК);

– тестового контролю – при виявленні навчальної успішності;

– практичного контролю – при перевірці та встановленні правильності виконання студентами індивідуальних практичних завдань;

– самоконтролю – при регулюванні студентами своєї навчальної діяльності за допомогою ведення студентами індивідуального обліку накопичених балів за рейтинговою оцінкою виконаної ними роботи та порівняння з нормативними значеннями.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Денна форма навчання (поточний контроль)

Максимальна сума балів поточного контролю – 70.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є систематичність та активність роботи на семінарських та практичних заняттях та виконання реферату. При цьому оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність виконання практичних завдань; результати бліц-опитування; результати модульного контролю знань.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські та практичні заняття, правильність виконання практичного завдання.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел.

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «ФІНАНСИ» для якої передбачено підсумковий контроль екзамен для денної форми навчання

Форма навчання	Модуль 1																		Підсумковий контроль (екзамен)	Загальна сума
	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3									
	T1	T2	T3	T4	T5	MK1	T5	T6	T7	MK2	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	MK2	
Денна																			8	

Система оцінювання роботи на практичних заняттях:

а) відповідь з питань семінарів / виконання практичних завдань – 0-2 бали.

б) виконання самостійної роботи – 0-1 бал.

Модульний контроль проводиться у вигляді вирішення тестових завдань в системі дистанційної освіти Moodle.

Заочна форма навчання (поточний контроль)

Максимальна сума балів поточного контролю – 70, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 4 бали;
- виконання модульних завдань (3 модульний контролю) – не більше 24 бали;

- виконання і захист контрольної роботи – не більше 30 балів.

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «ФІНАНСИ» для якої передбачено підсумковий контроль екзамен для заочної форми навчання

Форма навчання	Модуль 1 (поточне тестування)																		Підсумковий контроль (екзамен)	Загальна сума
	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3								30	
	T1	T2	T3	T4	T5	MK1	T5	T6	T7	MK2	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	MK2	
Заочна		-	-	-			-				-	-	-	-	-	-	-	-		8
Контрольна робота - 30																				

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на аудиторних заняттях;
2. Виконання модульних завдань.

При цьому оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність виконання практичних завдань; результати бліц-опитування.

Система оцінювання роботи на семінарських і практичних заняттях:

а) відповідь з питань семінарів / виконання практичних завдань – від 0-2.

б) виконання самостійної (контрольної) роботи – 0-30 балів. Згідно з регламентом студент зобов'язаний подати його викладачеві дисципліни на перевірку до певної дати для отримання від нього рецензії з оцінкою дослідження. У разі недотримання студентом календарного графіка виконання роботи, студент не допускається до її захисту, а відповідно, до підсумкового контролю з дисципліни. Таким чином, якість виконання даного індивідуального науково-дослідного завдання оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів, а результати його захисту оцінюються в діапазоні від 0 до 10 балів.

Модульний контроль проводиться у вигляді вирішення тестових завдань в системі дистанційної освіти Moodle.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні та захисті контрольної роботи

	1. Текст контрольної роботи	20 балів
1.1	Відповідність логічної побудови роботи назві теми, а також поставленим цілям і завданням, пропорційність структури роботи	5
1.2	Правильність оформлення роботи (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок	
1.3	Повнота і відповідність висновків змісту роботи	
1.4	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми. Наявність та якість критичного огляду літературних джерел. Самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента – автора)	15 балів
	2. Захист контрольної роботи	10 балів
2.1	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження.	5
2.2	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання викладачів, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди	5

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з дисципліни «Фінанси» здійснюється у формі іспиту.

Він має два варіанта:

А. Екзаменаційний білет складається із 3 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів :

Б. Тестові завдання. Включає 30 тестових завдань. Максимальна сума балів 30, що розподіляються пропорційно кількості правильних відповідей.

Виконання студентами екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент знімається з іспиту й одержує нульову оцінку.

Визначені таким чином оцінки разом з результатами контролю вносяться викладачем в залікову відомість та залікову книжку студента.

Загальна (сумарна) кількість балів з навчальної дисципліни є основою для прийняття рішення щодо отримання здобувачем оцінки з дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки та завдання для практичних занять студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» *денної та заочної форми* навчання з навчальної дисципліни «Фінанси». Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 75 с. Укладачі: Непочатенко О.О., Пташник С.А.

2. Методичні вказівки для самостійної та контрольної роботи з дисципліни «Фінанси» студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» *денної та заочної форми* навчання. Умань.: ВПЦ «Візаві», 2021. 19 с. Укладачі: Пташник С.А.

3. Пташник С.А. Словник основних термінів з дисципліни «Фінанси». Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 33с.

4. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Фінанси» для студентів денної та заочної форми навчання Укладачі: к.е.н., ст. викладач С.А. Пташник, д.е.н., професор О.О. Непочатенко, к.е.н., доцент К.М. Мельник. Умань. ВПЦ «Візаві». 2020.-151с.

5. Пташник С.А. Фінанси. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 фінанси, банківська справа та страхування.
<https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=154>.

11. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР
2. Бюджетний Кодекс України № 2456-VI от 08.07.2010
3. Закон України „Про Державний бюджет України” на відповідний рік. Закони України//Відомості Верховної ради України або Офіційний вісник України.
4. Податковий кодекс України. Із змінами, внесеними Законами України № 2856 – VI) від 23.06.2017 року.
5. Василик О.Д. Державні фінанси України. Навчальний посібник. Изд-во: Київ: Вища школа, 2007, 318 с.
6. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Венгер. - К.: Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
7. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [текст]: навч.посіб./Д.І Коваленко, В.В. Венгер К.: «Центр учбової літератури», 2013. 578с.
8. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 412 с.
9. Лондар С.Л., Тимошенко О.В. Фінанси: Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2009. 384 с.
10. Оспіщев В.І. Фінанси: Курс для фінансистів: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / За ред.. К., 2008. 567 с.
11. Юрія С.І.Фінанси: Підручник/За ред. С.І.Юрія, В.М.Федосова. К.: Знання, 2018.611с.
12. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. К.: Центр учбової літератури, 2019. 576 с.
13. Непочатенко О.О., Мельник К.М., Пташник С.А. Побудова економетричної моделі формування дохідної частини місцевого бюджету. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Випуск 2 (19). Дніпро, 2019. 346-353 с.
14. Непочатенко О.О., Мельник К.М., Пташник С.А. Оцінка перспектив конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Економіка АПК. 2019. № 5. С.43 – 51. (включено до міжнародних наукометричних баз і каталогів наукових видань: РІНЦ; EBSCO Publishing, Inc.; Ulrich's Periodicals Directory USA; Index Copernicus)
15. Бечко П.К., Колотуха С.М. Пташник С.А. Податкове стимулювання сільськогосподарських товаровиробників. Збірник наукових праць Житомирського агроекологічного університету «Наукові горизонти», 2020, № 6(91) с.60-67.
16. Пташник С.А., Улянич Ю.В., Ролінський О.В. Фінансове забезпечення місцевого самоврядування в умовах фінансової децентралізації в Україні. Збірник наукових праць УНУС. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. Вип. 97 Ч 2 : Економічні науки. 243-2263 с.
17. Прокопчук О.Т., Пташник С.А. Економіко-математичне моделювання доходів місцевого бюджету. Банківська справа. 2020, №2. 115-124 с.
18. Мельник К.М., Пташник С.А. Фінансове забезпечення фіскального простору місцевого самоврядування в умовах фінансової децентралізації в Україні. Банківська справа. 2021, №3. 115-124 с.

Допоміжна

1. Базецька Г. І. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері : навчальний посібник / Г. І. Базецька, Л. Г. Суботовська, Ю. В. Ткаченко. Харків : ХНАМГ, 2012. 292 с. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/27132/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
2. Бюджетна система:навч. посіб./Н.Д. Чала, Л.В. Лазоренко. К.:Знання, 2017. 223 с.
3. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : THEU, 2018. 892 с. URL: [http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv/%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D1%83%](http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv/%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D1%83%20%D0%B8%D0%BA.pdf)

[D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B5%D1%82%20%D0%91%D0%91/%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8/%D0%94%D0%B7%D1%8E%D0%B1%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%9E.%D0%92/book/%D0%93%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%202018.PDF](#)

4. Місцеві фінанси : підручник / за ред.. О. П. Кириленко. Київ : Знання, 2019. 677 с.
5. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник, К.: КНЕУ, 2017. 240с.
6. Страхування: підручник / за ред. В. Д. Базилевич. Київ: КНЕУ. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/584-strahuvannya-bazilevich-vd-.html>
7. Фінанси : навчальний посібник: експрес курс / Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін. за заг. ред. Волохової І. С. Харків : Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7066/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>
8. Чечетов М.В., Чечетова Н.Ф. Бережна А.Ю. Бюджетний менеджмент: Навчальний посібник. В 2-х ч. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. 560с.

Інформаційні ресурси

1. Єдина база податкових знань, розміщена на офіційному сайті ДПАУ. URL: <http://www.sta.gov.ua>
2. . Національний банк України. URL: www.bank.dov.ua
3. Ліга БизнесИнформ. URL: www.liga.net/.
4. Налоги и бухгалтерский учет. URL: basa.tav.kharkov.ua/.
5. Право. Україна. URL: www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html .
6. Сервер ВРУ. URL: www.rada.gov.ua/.
7. Украинское право. URL: www.ukrpravo.com/.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – URL: www.minfin.gov.ua.
9. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.

ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2021-2022 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Зміни, внесені до робочої програми на 2021-2022 навчальний рік, охоплюють:

- 1.Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни;
2. Оновлення переліку рекомендованої літератури.
3. Оновлення методичного забезпечення.